

РЕШЕНИЕ

№ 32212

гр. София, 02.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65 състав, в
публично заседание на 17.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **5565** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. с чл. 10а, ал. 1 и, ал. 4 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ). Образувано е по жалба на А. А. А./Е. А./, родена на 01. 01. 1960 г., гражданка на Сирийската арабска република, чрез адв. Б. П. Б. – САК против отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза тип "D") от 02.05.2025 г. по заявление № IST25002849V, подадено на 31.01.2025 г., постановен от А. З., завеждащ консулска служба в Генералното консулство на Република България в И., Република Турция.

Жалбоподателят твърди, че отказът за издаване на виза е незаконосъобразен поради неспазване на установената форма, допуснати съществени нарушения на административнопроцесуалните правила и противоречие с материалноправните разпоредби на закона - основания по чл.146, т.2, т.3 и т.4 АПК. Според страната актът не отговаря на изискванията за формата по чл.59, ал.2 АПК - не е мотивиран. Твърди още, че административният орган не е спазил задължението си по чл. 35 от АПК да изясни всички релевантни за случая факти и обстоятелства. Изтъква, че с отказа се засягат права и свободи, гарантирани от чл. 8 на Европейската конвенция за защита правата на човека (ЕКПЧ), тъй като държавните власти, чрез неправилно тълкуване на закона недопустимо са се намесили в личния му и семеен живот. Позовава се и на нарушение на чл. 3 § 2 от Директива 2004/38/ЕО. Моли оспореният отказ да бъде отменен и преписката да бъде върната за ново разглеждане на искането му за виза за дългосрочно пребиваване. Претендира присъждане на направените разноски.

Ответникът, завеждащ консулска служба (З.) в Генералното консулство на Република България в И., Република Турция, представя административната преписка. В писмена молба оспорва

жалбата, като я счита за неоснователна и недоказана. Излага доводи за законосъобразност на оспорения отказ. Моли обжалването да бъде отхвърлено. Не претендира юрисконсулско възнаграждение.

Административен съд София - град, като взе предвид доводите на страните и извърши преценка на събраните по делото доказателства, приема от фактическа и правна страна следното:

Със заявление № IST25002849V/31.01.2025 г. жалбоподателят А. А./ Е. А./ е подала в Генералното консулство на Република България в И., Република Турция искане за издаване на виза тип "D".

Към заявлението от страна на апликанта пред административния орган са представени: Решение № 398/ 2024 г. на председателя на ДАБ при МС, с което разрешава на Ризан А. Б. Ф., сирийски гражданин от мъжки пол с предоставен хуманитарен статут в Република България (Решение №2040/ 31. 01. 2024 г.) да се събере на територията на Република България със своите родители-Ф. А. Б. А. и А. А. А.; Извадка от регистъра на дирекция „Гражданско състояние“ на сирийските граждани, което установява роднинската връзка между горепосочените лица.

На 02.05.2025 г. е постановен обжалваният отказ, като в така представеното по делото копие на Приложение № 7, към чл.34, ал.1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визов режим /НУРИВОВР/, поисканата виза е отказана на основание чл.10, ал.1, т. 22 от ЗЧРБ.

Отказът е връчен на жалбоподателя на 02. 05. 2025 г.

В хода на съдебното производство от МВР, дирекция "Миграция" и ДАНС са изискани съставените документи във връзка с проведената съгласувателна процедура по заявление за издаване на виза на А. А.. С писмо рег. № 536400-54549/16.06.2025 г. дирекция „Миграция“ – МВР (л.52) информира, че не изразява становище по издаване на виза „Д“ при вземане на решение за събиране на семейства от ДАБ-МС.

С писмо рег. № М-6816/20. 06. 2025 г. на зам.-председателя на ДАНС настоящият състав е уведомен, че съгласувателната процедура по подаденото от А. А. заявление е осъществена от Териториална дирекция „Национална сигурност“-гр. Х., като е изразено положително становище в Националната визова информационна система за издаване на виза топ „D“, тъй като за лицето няма данни, че представлява заплаха за националната сигурност и няма изготвени документи, относими към настоящото производство.

От ДАБ- МС е изпратено писмо рег. № УП 31480/16.06.2025г. (л48), че последният актуален адрес на Ризан Б. Ф. е бил [населено място], общ. Любимец, обл. Х. и към 16.06.2025г. не разполагат с информация дали лицето се намира на територията на Република България. Представена е и административната преписка по издаване на Решение 3 398/19.01.2025г. на председателя на ДАБ-МС.

В хода на съдебното производство жалбоподателят представя и са приети от съда следните писмени доказателства: Заповед на постоянния секретар на М., с която се предоставя наличната в М. обществено достъпна информация относно броя на заявленията за издаване на Виза за дългосрочно пребиваване в периода 01.01.2025-30.07.2025 с цел събиране на семейство, подадени от сирийски граждани, чиито роднини имат получена международна закрила по смисъла на ЗУБ в България, в Посолството на Република България в А., Й., в А., Република Турция и в И., Република Турция. Предоставят се и данни относно броя на делата пред административните съдилища срещу отказ за издаване на дългосрочни или краткосрочни визи за периода 01. 01. 2025-30. 07. 2025, както и за периода 01. 01. 2024-31. 12. 2024; Договор за наем, сключен на 05. 01. 2025 г. в [населено място], между М. С. С. с ЕГН [ЕГН](наемодател) и А. А. Б. Ф. с ЕГН [ЕГН], Ризан А. Б. Ф. с ЕГН [ЕГН] и А. А. А. (наематели).

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Процесният отказ за издаване на виза е връчен на жалбоподателя на 02.05.2025 г. а жалбата до съда е подадена чрез административния орган на 16.05.2025 г. Следователно, жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК от надлежна страна - адресат на индивидуален административен акт, подлежащ на оспорване и е процесуално допустима.

Съгласно разпоредбата на чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 ЗЧРБ не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основните права и свободи по Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ). В случая жалбоподателят претендира засягане на правото му на личен и семеен живот, закрепено в чл.8 ЕКПЧ. Позовава се и на разпоредбата на чл. 3 § 2 от Директива 2004/38/ЕО-Без да се засягат правата на свободно движение и пребиваване, които въпросните лица могат да имат сами по себе си, приемащата държава-членка в съответствие с нейното национално законодателство улеснява влизането и пребиваването на следните лица:

а) всякакви други членове на семейството (независимо от тяхната националност), които не отговарят на определението, посочено в член 2, точка 2, и които в държавата, от която идват, са лица на издръжка или са членове на домакинството на гражданина на Съюза, който има основното право на пребиваване или в случаите, когато сериозни здравословни причини задължително изискват лична грижа за члена на семейството от страна на гражданина на Съюза. Във връзка с изложеното следва, че за да е допустима жалбата, достатъчно е жалбоподателят да претендира засягане на основни права (какъвто е настоящият случай), като дали те действително са засегнати е въпрос, свързан с основателността на жалбата.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

В конкретния случай между страните няма спор, а и от приложените по делото писмени доказателства е видно, че отказът, предмет на делото, е издаден от компетентен орган.

Към датата на издаване на отказа министърът на външните работи със заповед № 95-00-26 от 16. 01. 2025 г. е възложил на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България да определят с писмена заповед консулските длъжностни лица в съответното представителство, които да съставят, подписват и връчват/съобщават на заинтересованите лица формулярите по образец, съгласно приложение № 7 към чл.34, ал.1 и приложение № 8 към чл.34, ал.2 от НУРИВОВР. Отказът, предмет на делото, е издаден от А. З. в качеството му на З. в Генералното консулство на Република България в И., Република Турция, който с нарочна заповед №6/13.02.2025 г. на Генералния консул В. В., е определен за консулско длъжностно лице, което може да съставя, подписва и връчва/съобщава на заинтересованите лица формулярите, посочени в Приложение № 7 и № 8 от НУРИВОВР.

Условията и редът, при които чужденците могат да влизат, да пребивават и да напускат Република България са регламентирани в Закона за чужденците в Република България. Едно от изискванията за легално влизане в страната на чужденец, който не е гражданин на ЕС, е да притежава виза и това изискване е валидно по отношение на жалбоподателя. Видовете визи, посочени в чл.9а от ЗЧРБ, се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България - чл.9г от ЗЧРБ и чл.10, ал.1 от НУРИВОВР. Видно от заявлението, жалбоподателката е поискала издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България вид "D" с цел събиране на семейството. Редът за издаване на визи е регламентиран в Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР). Съгласно чл. 34, ал.1 от НУРИВОВР не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра съгласно образец (приложение № 7), който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство, като в него се вписва законовото основание за отказ, без да се вписват съображения, засягащи

интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване/изпращане на заинтересуваното лице.

В разглеждания случай, правното основание за постановения отказ е чл. 10 ал. 1 т. 22 от ЗЧРБ. В цитираната т.22 е предвидено, че се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава.

Съдът констатира, че оспореният отказ е издаден при нарушение на изискването за форма, уредено в чл. 59, ал. 2, т. 4 от Административнопроцесуалния кодекс. Според тази разпоредба административният акт в писмена форма трябва да съдържа изложение на фактическите и правните основания за издаването му. Тези елементи от акта имат за цел да разкрият волята на административния орган и обстоятелствата, които стоят в основата на постановяването на акта. Включените мотиви подпомагат жалбоподателя да организира своята защита и съответно съда – да упражни надлежно съдебен контрол върху законосъобразността на акта.

В обжалвания акт е посочена формално и единствено разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 22 от Закона за чужденците в Република България. Неясно е на каква фактическа основа органът е приел, че жалбоподателката възнамерява да използва България като транзитен пункт към трета държава. В съдържанието на акта липсват конкретни мотиви, обосноваващи този извод.

Поради липсата на каквито и да е фактически мотиви съдът не може да провери дали са спазени изискванията на материалния закон за постановения отказ. Отсъствието на ясни фактически предпоставки и на съответстващи им логически правни основания в административния акт представлява съществен порок и определя акта като незаконосъобразен. Това, че актът е издаден в условията на оперативна самостоятелност не лишава органа от задължението да мотивира акта и липсата на излагане на конкретни мотиви, представлява неспазване на установената форма като изискване за законосъобразност. Мотивите на акта може да се намират и в друг документ, изготвен в хода на административното производство. В случая, такива не се съдържат в преписката. Изразеното от ДАНС становище е положително, а от дирекция „Миграция“ уведомяват съда, че не съгласуват визите при събиране на семейства по ЗУБ. В този смисъл неоснователни са доводите на ответника, изложени в писмо от 19.09.2025г., че за жалбоподателя не е налице изключение от изискването за доказване на доходи и жилище. В случай, че административният орган бе приел, че апликантът е трябвало да представи такива доказателства към заявлението си, то отказът би следвало да бъде на основание чл. 10, ал.1, т.10 и ли т.22 от ЗЧРБ.

Според константната съдебна практика изричното посочване на фактическите и правни основания за издаване на ИАА е абсолютна предпоставка за упражняване на съдебен контрол и за организиране на адекватна защита. Съдът не може да замества или допълва липсващите/неясни мотиви на административния орган, нито по време на съдебното производство да изяснява служебно обстоятелства, които не са отразени в обжалвания акт. Поради естеството на акта не е възможно съдът да реши въпроса по същество и да се произнесе дали е соченото в акта основание за постановения отказ.

От изложеното следва, че оспореният отказ е немотивиран и издаден при неизяснена фактическа обстановка. Административният орган е постановил акта, без да е изяснил релевантните по делото факти и обстоятелства, каквото е неговото основно задължение по чл. 35 АПК. Тази разпоредба има гаранционен характер и изисква административният акт да бъде издаден след като органът е установил всички релевантни юридически факти от значение за конкретния казус. Неспазването на това изискване води до незаконосъобразност на издадения акт. В този смисъл е практиката на Върховния административен съд в аналогични случаи – решения № 2116 от

17.02.2021 г. по адм. д. № 11388/2020 (IV отд.), № 10786 от 04.09.2017 г. по адм. д. № 120/2017 (VII отд.) и № 11107 от 30.08.2012 г. по адм. д. № 884/2012 (VII отд.) и други.

С оглед изложеното, преписката следва да бъде върната на компетентния административен орган със задължителни указания за тълкуване и прилагане на закона. Административният орган следва да обсъди писмените доказателства, които очертават условията и целта на пребиваването на жалбоподателя в България, и да прецени дали те отговарят на законовите изисквания. Необходимо е да бъде установено дали представените сведения от жалбоподателя доказват реално целта на пътуването му и намерението на жалбоподателя.

На основание чл.143, ал.1 от АПК на жалбоподателя следва да се присъдят направените по делото разноски в доказателствения размер от 10 лв. – платена държавна такса. Адвокатско възнаграждение не следва да се присъжда, тъй като не са представени доказателства, че възнаграждението по представения договор за правна помощ от 10.05.2025г. е заплатено.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София- град, I отделение, 65-и състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ, по жалба на А. А. А./Е. А./, [дата на раждане] , гражданка на Сирийската арабска република, отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване от 02.05.2025 г., издаден от завеждащ консулска служба в Генералното консулство на Република България в И., Република Турция.

ИЗПРАЩА преписката на завеждащ консулска служба при Генералното консулство на Република България в И., Република Турция за ново произнасяне по заявлението за виза на А. А. А./Е. А./, при спазване на указанията по тълкуване и прилагане на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на А. А. А./Е. А./, [дата на раждане] , гражданка на Сирийската арабска република, притежаваща паспорт № 1214063, издаден на 27.03.2024 г., валиден до 26.02.2026 г., разноски по делото в размер на 10 (десет) лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните.

Съдия: